

ER DET BLITT FARLIGERE I ALPINBAKKENE?

^{1,2}Rønning R, ¹Gerner T, ²Engebretsen L

¹Oppland Sentralsykehus, 2600 Lillehammer. ²Senter for idrettsskedeforskning, 0805 Oslo.

Vi har gjennom de siste sju sesongene registrert skader ved Hafjell alpinsenter i Øyer. Anlegget var arena for alpine øvelser under vinter OL i 1994. Formålet har vært å overvåke skadefrekvensen i anlegget. **Metode:** Alle alpinister og snøbrettkjørere registreres automatisk i billettautomatene ved hver enkelt heis i anlegget. Antall turer i hver heis omregnes til gjennomsnittlig kjørt distanse på ski/snøbrett. Alle skader fra Hafjell alpinsenter, behandlet ved Oppland Sentralsykehus Lillehammer, er registrert i et eget skaderegister ved sykehuset. På bakgrunn av disse data beregnes en skadeindeks, Distance-Related Injury-index, DCI. DCI = antall skader/km kjørt distanse * 100.000. For årene 1997 og 2001 er det også beregnet utstyrsspesifikke skadeindekser for alpin, Telemark og snøbrett, Equipment-Specific DCI, ESDCI. **Resultater:** 1834 skader er registrert (alpin 1035, Telemark 95 og snøbrett 704). Tabellen viser utviklingen av DCI gjennom syvårsperioden.

År	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
DCI	5,3	6,1	6,2	8,1	7,2	9,1	7,7

I 1997 var fordelingen av skiløpere i Hafjell 81,2% alpin, 8,3% Telemark, 9,6% snøbrett og 1,0% andre. I 2001 endret dette seg til 65,3%, 8,6%, 21,6% og 4,5%.

Beregnet distanse kjørt, var 3.642.753 km i 1997, og 3.884.322 km i 2001.

ESDCI^{Alpin97} 4,7 (95% CI 4,1 - 5,6), ESDCI^{Alpin01} 4,9 (95% CI 4,1 - 5,8),

ESDCI^{Telemark97} 4,0 (95% CI 2,2 - 7,0), ESDCI^{Telemark01} 3,6 (95% CI 2,0 - 6,3),

ESDCI^{Snøbrett97} 20,0 (95% CI 15,8 - 25,3), ESDCI^{Snøbrett01} 19,8 (95% CI 17,0 - 23,0)

Konklusjon: Vi ser at selv om den samlede skadeindeks, DCI, har vært økende gjennom de siste årene, har den utstyrsspesifikke skadeindeks, ESDCI, holdt seg uforandret. Dette kan forklares med den økte andelen snøbrettkjørere, med fire ganger høyere skaderisiko enn tradisjonelle alpinister og Telemark kjørere. Risiko for å pådra seg skade har derfor ikke forandret seg gjennom perioden dersom utstyrvalget er det samme.

Senter for idrettsskedeforskning er etablert ved Norges idrettshøgskole med økonomisk støtte fra Kulturdepartementet, Norges Idrettsforbund og Olympiske Komite, Norsk Tipping AS og Pfizer AS.